

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/141/2017
Identifikačné číslo spisu:	1111223442
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočičková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1111223442.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a členov JUDr. Ivana Machyniaka a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobcov: 1/ U. U., nar. X. X. XXXX, bývajúcí v E., E., zastúpený advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kvasnica a 2/ A. U., nar. XX. X. XXXX, bývajúcí v O., T., zastúpený JUDr. Tomášom Klieštencom, advokátom so sídlom v Piešťanoch, M. Waltariho č. 7, proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, so sídlom v Bratislave, Búdkova č. 36, IČO: 17 335 345, o zaplatenie úrokov z omeškania, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8C/138/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/225/2015 z 26. januára 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného voči žalobcovi 1/ z a m i e t a.

Dovolacie konanie voči žalobcovi 2/ z a s t a v u j e.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali zaplatenia sumy 216 661,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1 315 939,72 € od 25. 11. 2009 do zaplatenia, každému zo žalobcov, predstavujúcej vyčíslený úrok z omeškania za omeškanie s úhradou sumy 1 315 939,72 € od 18. 12. 2007 do 24. 11. 2009. Zaplatenia žalovanej sumy s prísl. sa žalobcovia domáhali titulom úrokov z omeškania, za omeškanie žalovaného so zaplatením „finančnej náhrady za pozemky, ktoré im nebolo možné vrátiť pre zákonné prekážky“, priznanej rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 27. októbra 2007.

2. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 8C/138/2011-219 z 27. novembra 2014 žalobu zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcom nevznikol nárok na úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným je vzťah verejnoprávny, na ktorý sa vzťahuje zák. č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zák. č. 503/2003 Z. z.“),

ktorý ako špeciálny právny predpis vo vzťahu k úrokom z omeškania neodkazuje na Občiansky zákonník. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku zaujal tiež stanovisko k obrane žalovaného (prezentovanej už v prvoinštančnom konaní), že z výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 27. októbra 2007 nie je zrejmé, či okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom konkrétnu peňažnú sumu alebo im zabezpečiť náhradné pozemky v cene určenej touto sumou tak, že ju vyhodnotil ako neopodstatnenú. Zdôraznil, že obsah výroku predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava má oporu v jeho odôvodnení, z ktorého je zrejmé, že Okresný súd Trnava uložil predmetným rozsudkom žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov istinu vo výške 1 315 939,72 € a nie im zabezpečiť v uvedenej sume náhradné pozemky.

3. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu sa žalobcovia odvolali. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 8C/138/2011-219 z 27. novembra 2014 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov 216 661,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy 1 315 939,72 € od 25. 11. 2009 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že záver súdu prvej inštancie, že žaloba je nedôvodná neobstoí, pretože žalovaný (dlžník) tým, že neposkytol žalobcom -veriteľom najneskôr v posledný deň splatnosti ich pohľadávky priznanej rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 27. októbra 2007 (dňa 17. 12. 2007) peňažné plnenie, dostal sa do omeškania, v dôsledku čoho vzniklo žalobcom právo požadovať popri istine aj úroky z omeškania. V uvedenej súvislosti odvolací súd uviedol, že nepovažoval za opodstatnenú obranu žalovaného, že výrok rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 36C/46/2006-201 zo dňa 26. 10. 2007 je neurčitý, nevykonateľný a že ním nebola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcom peňažné plnenie. Zdôraznil, že predmetný rozsudok Okresného súdu Trnava je vo výroku jasný, určitý a vykonateľný a okresný súd ním uložil žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov po 39 644 000 Sk (1 315 939,72 €), do troch dní od právoplatnosti rozsudku, o čom svedčí skutočnosť, že na základe uvedeného rozsudku vedie Okresný súd Bratislava I pod sp. zn. 6Er/952/2016 exekučné konanie, v rámci ktorého námietky povinného (v tomto konaní žalovaného) proti exekúcii (súvisiace s vykonateľnosťou predmetného rozsudku) exekučný súd zamietol.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej v texte aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 421 ods. 1 písm. b/ zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, a to konkrétne od vyriešenia otázky určitosti a vykonateľnosti výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2016 z 26. 10. 2007. V uvedenej súvislosti žalovaný v dovolaní zdôraznil, že výrokom predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava mu nebola uložená povinnosť plniť v peniazoch, pretože v ňom nie je uvedený pojem „zaplatiť“ ani „uhradiť“ a ani iný ekvivalent tohto pojmu. Naopak obsahuje pojem „poskytnúť“, z čoho je zrejmé, že súd ním uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcom náhradu za pozemky, ocenené podľa vyhlášky MS SR č. 86/2002 Zb. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku znaleckým posudkom č. 78/2004 z 20. 7. 2004, a to vo forme iných (náhradných) pozemkov. Poukázal pritom na to, že zmyslom a účelom prijatia zákona č. 503/2003 Z. z. nebolo primárne finančne odškodňovať oprávnené osoby, ale zmierniť im spôsobené krivdy navrátením do pôvodného stavu, t. j. navrátením vlastníctva k pozemkom, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu spôsobom uvedeným v § 3 citovaného zákona, prípadne náhradným plnením rovnakého druhu, t. j. plnením vo forme náhradných pozemkov a až následne zmierniť krivdy poskytnutím peňažnej náhrady. V uvedenej súvislosti žalovaný v dovolaní uviedol, že aj keď Okresný súd Trnava na strane 2 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007 uvádza, že „žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť im finančnú náhradu za v žalobe špecifikované pozemky, zo strany 3 odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že žalobcovia v priebehu konania navrhli, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že už nežiadali finančnú náhradu za pozemky, ale len náhradu“, preto odvolací súd nesprávne posúdil žalobcami uplatnený nárok na úroky z omeškania ako „vzniknutý na základe rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007“. Citovaný rozsudok Okresného súdu Trnava vychádza zo zákona č. 503/2003 Z. z., preto nemožno na žalobcami uplatnený nárok na úroky z omeškania aplikovať ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v dovolaní

ďalej namietal, že odvolací súd nevzal do úvahy žiadosť žalobcov, ktorú ako listinný dôkaz predložil na pojednávaní, v ktorej žalobcovia žiadali, aby im poskytol náhradu za pozemky, ocenené podľa výroku rozsudku a nie peňažnú náhradu, preto sa nemohol dostať do omeškania s peňažným plnením. V závere dovolania žalovaný uviedol, že žalobca 1/ ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu postúpil v žalobe uplatnenú pohľadávku na iný subjekt a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedli, že dovolanie nie je prípustné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá by v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená. Súčasťou doterajšej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu sú rozhodnutia, z ktorých vyplýva, že konštitutívne rozhodnutia súdov, tak ako predmetný rozsudok Okresného súdu Trnava, sú inými právnymi skutočnosťami uvedenými v zákone, z ktorých vznikajú záväzky (§ 489 Občianskeho zákonníka). V uvedenej súvislosti poukázali žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 222/2012 z 27. 3. 2013 a zdôraznili, že žalovaný v dovolaní venuje väčší priestor rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007 ako dovolaním napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/225/2015 z 26. 1. 2017. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že žalobca 1/ postúpil v žalobe uplatnenú pohľadávku na iný subjekt, žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že predkladajú súdu Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 4. 2013, uzatvorenú medzi žalobcom 1/ U. U. a spoločnosťou BIO ENERGO MEDICAL, s. r. o. spolu s Oznámením o postúpení pohľadávky z toho istého dňa, z ktorých vyplýva, že žalobca 1/ postúpil len istinu bez príslušenstva. Na základe uvedených skutočností navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a zároveň si uplatnili náhradu trov dovolacieho konania.

6. V podaní zo dňa 20. 12. 2017 zobral žalovaný dovolanie voči žalobcovi 2/ späť a navrhol, aby dovolací súd dovolacie konanie v uvedenom rozsahu zastavil.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného voči žalobcovi 1/ je potrebné podľa ust. § 448 C. s. p. ako nedôvodné zamietnuť; voči žalobcovi 2/ dovolacie konanie zastavil, pretože žalovaný zobral voči žalobcovi 2/ v podaní z 20. 12. 2017 dovolanie späť.

8. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. V preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ odôvodnil dovolanie prípustným dovolacím dôvodom - nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, za ktoré považoval právne posúdenie otázky určitosti a vykonateľnosti výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007, ktorým okresný súd „uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcom ako oprávneným osobám v zmysle rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. k. K 2004/01142 z 8. 7. 2004 a rozhodnutia č. k. 2004/01142a z 1. 10. 2004 náhradu za pozemky, ktoré im pre zákonné prekážky nebolo možné vrátiť, ocenené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 86/2002 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v súlade so znaleckým posudkom č. 78/2004 z

20. 7. 2004, vypracovaným Ing. Lýdiou Pohlovou, žalobcovi 1/ 39 644 000 Sk a žalobcovi 2/ 39 644 000 Sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“ V nadväznosti na takto vymedzenú právnu otázku dovolateľ v dovolaní namietal aj vyriešenie otázky opodstatnenosti vzniku nároku žalobcov 1/ a 2/ na úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka odvolacím súdom argumentujúc, že žalobcom 1/ a 2/ nemohol vzniknúť v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka nárok na úrok z omeškania, pretože výrok predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava neznal na peňažné plnenie, ale bola ním žalovanému uložená povinnosť poskytnúť žalobcom náhradu za pôvodné pozemky vo vlastníctve žalobcov, ktoré boli ocenené sumou 39 644 000 Sk (1 315 939,72 €) pre každého zo žalobcov.

12. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania žalovaného z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. považoval dovolací súd za podstatné to, či otázka určitosti a vykonateľnosti výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007 (od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu) bola alebo nie v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešená. Dospel pritom k záveru, že vyššie uvedená právna otázka - otázka určitosti a vykonateľnosti výroku konkrétneho, presne špecifikovaného rozsudku Okresného súdu Trnava vzhľadom na svoju jedinečnosť nebola zatiaľ v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešená.

13. Po vyriešení otázky prípustnosti dovolania, dovolací súd skúmal, či žalovaný dôvodne odvolaciemu súdu vytýka, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, tak ako to v dovolaní namieta.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou odvolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či tento právny predpis správne interpretoval.

15. Určitý, zrozumiteľný a vykonateľný výrok súdneho rozhodnutia je jeho základná obsahová náležitosť. Ukladaná povinnosť, určenie práva alebo právneho vzťahu musí byť natoľko určité, aby zo znenia výroku súdneho rozhodnutia bolo jednoznačne zrejmé ako súd rozhodol. Požiadavka určitosti výroku súdneho rozhodnutia úzko súvisí s jeho materiálnou vykonateľnosťou, ktorá je daná len vtedy ak sú (okrem iného) vo výroku súdneho rozhodnutia presne, určito a zrozumiteľne vymedzené práva a povinnosti.

16. Z obsahu odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, ako sa odvolací súd vysporiadal s otázkou určitosti a vykonateľnosti výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 36C/46/2006 z 26. októbra 2007, keď v bode 22 odôvodnenia svojho rozsudku výslovne uviedol, že „výrok predmetného rozsudku je jasný, určitý a zrozumiteľný a že Okresný súd Trnava týmto rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov po 39 644 000 Sk, t. j. po 1 315 939,72 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku“. Takýto záver odvolacieho súdu považuje dovolací súd za správny.

17. Pri formulácii výroku rozsudku musí súd dbať na to, aby vyjadroval z obsahového hľadiska to, čoho sa žalujúca strana podanou žalobou domáha. Nevyhnutnou náležitosťou výroku rozsudku musí byť určitosť ním uloženej povinnosti, pretože od nej sa odvíja vykonateľnosť rozhodnutia. Z hľadiska určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku rozsudku nie je podstatné aký pojem vo vzťahu k uloženej povinnosti súd použije (zaplatiť, uhradiť alebo poskytnúť určitú sumu), ale to či povinnosť ním uložená je dostatočne určité a zrozumiteľne vymedzená. Podľa názoru odvolacieho súdu výrok predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava takéto kritériá spĺňa. Z jeho formulácie je zrejmé, akú povinnosť ním okresný súd žalovanému uložil - povinnosť poskytnúť žalobcom náhradu za pozemky (ktoré im pre zákonné prekážky nebolo možné vrátiť) vo forme peňažného plnenia v konkrétnej sume 39 644 000 Sk (1 315 939,71 €), zistenej Znaleckým posudkom č. 78/2004 z 20. 7. 2004, vypracovaným Ing. Lýdiou Pohlovou na základe vyhlášky MS SR č. 86/2002 Z. z. Povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov uvedenú, výrokom predmetného rozsudku priznanú sumu, uložil okresný súd žalovanému v lehote 3 dní

od právoplatnosti rozsudku. Nesplnením uloženej povinnosti peňažného plnenia vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, tak ako správne ustálil odvolací súd.

18. Podľa ust. § 448 C. s. p., dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

19. Podľa ust. § 446 C. s. p., ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného voči žalobcovi 1/ podľa ust. § 448 C. s. p. ako nedôvodné zamietol; voči žalobcovi 2/ dovolacie konanie podľa ust. § 446 C. s. p. zastavil, pretože žalovaný zobral voči žalobcovi 2/ v priebehu dovolacieho konania dovolanie späť.

21. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.) .

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.